

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos ekonomikos
ir inovacijų ministerijai

2022-03- Nr.
Į 2022-03-04 Nr. 22-2960

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija pagal kompetenciją išnaginėjusi derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Dalinio pastoviųjų išlaidų kompensavimas klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjams ir Subsidijų atvykstančiojo turizmo kelionių organizatoriams tvarkos aprašų patvirtinimo“ projektą](#) (toliau – Nutarimo projektas), teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Nutarimo projekto preambulėje įvardijant teisinį pagrindą nurodomas planuojamas priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas dėl lėšų skyrimo, kuris yra svarbus siekiant įvertinti Nutarimo projekto teisinio pagrindo tinkamumą, todėl šie teisės aktai turėtų būti rengiami ir derinami kartu. Nutarimo projekto preambulėje minimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo lėšų skyrimo ir naudojimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 277 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo lėšų skyrimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“, 9 punktas apibrėžia tik lėšų, gautų iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo, naudojimą skirtam tikslui, o ne suteikia teisę Lietuvos Respublikos Vyriausybei priimti Nutarimo projektą. Atsižvelgiant į tai, jog derinamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, neaišku koku tikslu preambulėje nurodomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.11.2 papunktis, apibrėžiantis ekonomikos ir inovacijų ministro kompetenciją. Nutarimo projekto preambulėje minimas ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolas, kuriuo pritarta priemonių „Dalinis pastoviųjų išlaidų kompensavimas klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjams“ ir „Subsidijos atvykstančiojo turizmo kelionių organizatoriams“ koncepcijoms, tačiau pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolais priimami Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo sprendimai nėra tinkamas teisinis pagrindas priimti norminį teisės aktą (norminis teisės aktas turi būti priimamas vadovaujantis aukštesnės teisinės galios pagal hierarchiją norminiais teisės aktais). Taigi, Nutarimo projekto preambulėje šiuo metu apskritai nėra įvardytas tinkamas teisinis pagrindas. Siūlome įvertinti, ar planuojamu priimti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu dėl lėšų skyrimo (kuris nurodomas Nutarimo projekto preambulėje) kartu negalėtų būti formuluojamas ir pavedimas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai parengti ir patvirtinti derinamus tvarkos aprašus.

Kadangi nurodytomis priemonėmis siekiama prisidėti prie turizmo politikos bei valdymo, apibrėžiant teisinį pagrindą papildomai siūlome įvertinti, ar nurodant teisinį pagrindą neturėtų būti įvardyta ir Lietuvos Respublikos turizmo įstatymo 36 straipsnio 1 dalis, taip pat, atsižvelgiant į

tai, jog lydimuosiuose dokumentuose nurodoma, kad priemonės susijusios ir su COVID-19 padariniais turizmo sektoriui - 2020 m. kovo 19 d. Europos Komisijos komunikatas „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“ bei Nutarimo projektu tvirtinamų aprašų 2.4 papunkčiuose nurodomas Europos Komisijos būsimas sprendimas Lietuvos Respublikai.

2. Nors klasifikuojamąsias apgyvendinimo paslaugas pagal Turizmo įstatymo 30 straipsnio 2 dalį bei 32 straipsnį gali teikti tiek juridiniai asmenys, tiek fiziniai asmenys, Nutarimo projektu tvirtinamo priemonės „Dalinis pastoviųjų išlaidų kompensavimas klasifikuojamųjų apgyvendinimo paslaugų teikėjams“ tvarkos aprašo (toliau – Aprašo Nr. 1 projektas) 5.1 papunktyje numatyta kompensacijos forma numatoma taikyti tik juridiniams asmenims, o Nutarimo projekto lydimuosiuose dokumentuose taip pat nėra paaiškintos tokio planuojamo reguliavimo priežastys. Atsižvelgiant į tai, siūlome įvertinti, ar pagrįstai susiaurinta Aprašo Nr. 1 projekto 5.1 papunkčio taikymo apimtis, ar taip nebūtų pažeidžiamas ūkio subjektų lygiateisiškumo principas.

3. Atsižvelgiant į tai, jog bendra suma, skiriama priemonėms iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės biudžeto, bus tvirtinama atskiru Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu, siūlome Nutarimo projektu tvirtinamų aprašų 8 punktuose sumų, kurios bus nurodytos specialiaame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime, nekartoti.

4. Atitikimas reikalavimams pirmiausiai turėtų būti vertinamas pagal valstybės registruose esančią informaciją. Aprašo Nr. 1 projekto 12.1, 12.3, 12.6 papunkčiuose, taip pat Nutarimo projektu tvirtinamo priemonės „Subsidijos atvykstamojo turizmo kelionių organizatoriams“ tvarkos aprašo (toliau – Aprašo Nr. 2 projektas) 12.3, 12.7 bei 12.10 papunkčiuose nurodomos svetainės yra tik įrankis pasiekti reikiamą informaciją iš valstybės registru, todėl šios tvirtinamų aprašų nuostatos turėtų būti tikslinamos nuorodomis į konkrečius valstybės registrus.

5. Aprašo Nr. 1 projekto 15 punkte rašoma, kad paraiškoje turi būti nurodyti pareiškėjo rekvizitai, kontaktinė informacija, tačiau nėra apibrėžiama, kokia informacija patenka po šiomis sąvokomis. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.44 straipsnyje yra nurodoma informacija apie juridinius asmenis, kuri turi būti nurodyta dokumentuose bendraujant su kitais asmenimis, tačiau ir čia nėra įvardijama, kas yra rekvizitai. Be to, minėta Civilinio kodekso nuostata taikoma tik juridiniams asmenims, o kompensacijos pagal Aprašo Nr. 1 projektą gali būti mokamos ir fiziniams asmenims, o kas yra fizinių asmenų rekvizitai, kituose teisės aktuose taip pat nėra apibrėžta. Todėl yra būtina tikslinti šį aprašo punktą nurodant tiksliai, kokia konkrečiai informacija (kokie kontaktiniai duomenys, kas patenka į rekvizitų sąvoką) turėtų būti nurodoma teikiant paraiškas.

6. Pabrėžiame, kad Civilinio kodekso 2.138 straipsnio 1 dalies 2 punkte įtvirtinta, jog notarine tvarka turi būti tvirtinamas įgaliojimas fizinio asmens vardu atlikti veiksmus, susijusius su juridiniais asmenimis, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, kai leidžiama duoti kitokios formos įgaliojimą, o Aprašo Nr. 1 projekto 16 punkte rašoma: „Pareiškėjo patvirtinto įgaliojimo, <...>“, „<...> gavusi pareiškėjo patvirtinto įgaliojimo kopiją <...>“, t. y. nors pagal Aprašo Nr. 1 projektą paraiškas gali teikti ir fiziniais asmenys, tačiau jo 16 punkte naudojamos formuluotės dėl galimybės pateikti paraišką ir atlikti kitus veiksmus per atstovą sudaro klaidingą išpūdį, jog tokia galimybė suteikiama tik juridiniams asmenims. Atsižvelgiant į tai, prašome tikslinti minėtą nuostatą suderinant ją su Civilinio kodekso nuostatomis.

Be to, Aprašo Nr. 1 projekto 16 punkte nurodoma, kad „<...> Invega, gavusi Pareiškėjo patvirtintą įgaliojimo kopiją, <...>“. Atkreipiame dėmesį, jog jei pareiškėjas negali pateikti paraiškos Aprašo Nr. 1 projekto 15 punkte nustatyta tvarka (negali patvirtinti savo tapatybės per Elektroninių valdžios vartų portalą), jis neturi ir elektroninio parašo, todėl kyla klausimas, kaip

tokiu atveju turi būti patvirtinta pareiškėjo įgaliojimo kopija. Atsižvelgiant į tai, prašome įvertinti ir apibrėžti apraše, koku būdu įgaliojimo elektroninė kopija turi (gali) būti patvirtinta pareiškėjo.

7. Turint omenyje tai, jog atitinkamų dokumentų nepateikimas pagal Nutarimo projektu tvirtinamus aprašus pareiškėjams sukeltų neigiamas pasekmes, turėtų būti vengiama neapibrėžtų formuluočių (pavyzdžiui, Aprašo Nr. 1 projekto 17.6, 17.7 papunkčiai, Aprašo Nr. 2 projekto 13.6 papunktis). Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintu aiškumo principu, siūlome įvertinti galimybę minėtas nuostatas konkretizuoti išskiriant konkrečius galimus pateikti dokumentus.

8. Nutarimo projektais tvirtinamų aprašų 10 punktuose įtvirtinama bendra pagalbos suma, kuri negali būti viršijama, tačiau aprašų nuostatose, reglamentuojančiuose priemonės administruojančio subjekto veiksmus vertinant paraiškas (Aprašo Nr. 1 projekto 18 punkte, Aprašo Nr. 2 projekto 15 punkte), šios nuostatos nenurodomos tarp tų, kurių atitikimas vertinamas. Be to, Aprašo Nr. 2 projekto 15 punkte taip nėra nurodyta, kad vertinama atitiktis šio aprašo 6 punktui.

9. Visi administraciniai sprendimai turi atitikti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo reikalavimus, juose privaloma nurodyti šio įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje nurodytą informaciją. Atsižvelgiant į tai, manome, kad nukreipimas į šią Viešojo administravimo nuostatą Nutarimo projektu tvirtinamų tvarkos aprašų projektuose (Aprašo Nr. 1 projekto 23.4 papunktis ir Aprašo Nr. 2 projekto 24 punktas) yra perteklinis.

10. Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje reglamentuojamas administracinio sprendimo ar kitos informacijos įteikimas (paskelbimas), kuris negali būti keičiamas žemesnės galios teisės aktais. Atitinkamai Aprašo Nr. 1 projekto 25 bei Aprašo Nr. 2 projekto 26 punktuose negali būti numatytas kitoks informavimo apie sprendimą terminas, negali būti įtvirtintas ir informavimo apie sprendimą pareigos perkėlimas kitam subjektui.

11. Aprašo Nr. 1 projekto 29 punkte minimos patikros, nurodant, kad paraiškas administruojantis subjektas tikrinamus pareiškėjus atsirenka pasirinktinai. Akcentuojame, kad atrankos kriterijai bei patikrų imtis turėtų būti aiškiai reglamentuota. Siekiant užtikrinti, kad nebūtų paliekama erdvės galimiems korupcinio pobūdžio veiksams, siūlome arba atitinkamai patikslinti šio aprašo projektą, arba atitinkamą reguliavimą numatyti, pavyzdžiui, paraiškas administruojančio subjekto vidiniuose teisės aktuose.

12. Taip pat pažymėtina, jog Aprašo Nr. 1 projekto 31 punkte bei Aprašo Nr. 2 projekto 30 punkte nėra apibrėžtas terminas, per kiek laiko nuo informacijos iš paraiškas administruojančio subjekto apie nepagrįstai išmokėtas lėšas gavimo Ekonomikos ir inovacijų ministerija priima sprendimą dėl kompensacijų ar subsidijų (ar jų dalies), įskaitant su tuo susijusias palūkanas, grąžinimo. Siūlome atitinkamai patikslinti minėtas nuostatas numatant konkretų terminą Ekonomikos ir inovacijų ministerijai atitinkamiems veiksams atlikti.

13. Paraiškos pagal Nutarimo projektu tvirtinamus aprašus galima teikti ir per atstovus, tačiau tokiais atvejais lieka neaišku, kas pagal Aprašo Nr. 1 projekto 34 bei Aprašo Nr. 2 projekto 33 punktą atsako už kartu su paraiška pateiktų dokumentų ir informacijos teisingumą.

14. Su Nutarimo projektu tvirtinamų aprašų skyriuose „Baigiamosios nuostatos“ pateikiama ir informacija, susijusi su asmens duomenų tvarkymu. Aprašo Nr. 1 projekto 37 bei Aprašo Nr. 2 projekto 36 punktuose minimas Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymas nereglamentuoja asmens duomenų tvarkymo terminų. Taip pat siūlome įvertinti, ar Aprašo Nr. 1 projekto 38 bei Aprašo Nr. 2 projekto 37 punktuose tikrai pateikiamas baigtinis tvarkomų asmens duomenų sąrašas (turint omenyje tai, kad paraiškos gali būti teikiamos per atstovus, o tokia informacija kaip sąskaitos, mokėtinos sumos už komunalines paslaugas, skirta suma, faktas, kad parama neskiriama ir pan. irgi yra asmens duomenys). Minimuose punktuose taip pat tikslintas asmens duomenų tvarkymo pagrindas – turėtų būti nurodomas Bendrojo duomenų apsaugos reglamento 6 straipsnio 1 dalies e punktas, o ne c punktas. Be to, minimas

duomenų valdytojas, tačiau iš nuostatų nėra aišku, ar duomenų valdytojas yra Ekonomikos ir inovacijų ministerija, ar uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“. Taip pat prašome tikslinti Aprašo Nr. 1 projekto 39 bei Aprašo Nr. 2 projekto 38 punktus aiškiai nurodant atbajimą tarp duomenų teikimo teisėsaugai ir duomenų teikimo „kitoms verslo priežiūrą vykdančioms“ kompetentingoms institucijoms.

15. Papildomai atkreipiame dėmesį tai, kad suinteresuotų institucijų išvadas dėl pateiktų projektų yra prašoma pateikti skubos tvarka, t. y. per 6 darbo dienas nuo paskelbimo Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje motyvuojant tuo, kad skubos tvarka teikiama atsižvelgiant „<...> į jau dvejus metus besitęsiančios pandemijos sąlygotą prastą turizmo verslo situaciją <...>“. Pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 28 punktą, prašymas išvadą dėl teisės akto projekto pateikti ypatingos skubos tvarka teikiamas išimtiniais atvejais, nurodytais minėto reglamento 28.1-28.5 papunkčiuose. Projektų rengėjų nurodytas motyvas nepatenka į išimtinių atvejų sąrašą. Nutarimo projekto netinkamo derinimo termino nustatymas pažeidžia Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 4 ir 5 punktuose įtvirtintus atvirumo, skaidrumo bei efektyvumo principus. Atsižvelgiant į tai, siūlome užtikrinti tinkamą visų pastabų, gautų per Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento 27 punkto pirmojoje pastraipoje nustatytą terminą, įvertinimą.

16. Vadovaujantis Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R- 72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 19 punktu teisės aktuose, kuriais ES teisės aktai neįgyvendinami, nurodomas pirminis ES teisės aktas ir pažymima, kad ES teisės aktas nurodomas su visais pakeitimais. Atsižvelgdami į tai prašytume patikslinti Nutarimo projektu tvirtinamų tvarkos aprašų 2 punktus, prie nuorodų į 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius ir į 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai pridedant priedą „su visais pakeitimais“.

Kitos teisės technikos ir redakcinės pastabos perduotos rengėjams darbo tvarka.

Teisingumo ministrė

Evelina Dobrovolska

Viltė Smalakytė, 8 (671) 90701, el. p. vilte.smalakyte@tm.lt

Viktorija Vasiliauskienė, 8 (614) 31340, el. p. viktorija.vasiliauskiene@tm.lt

Agnė Vitkutė, 8 (671) 90738, el. p. agne.vitkute@tm.lt